

31988L0378

16.7.1988

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 187/1

NÕUKOGU DIREKTIIV,

3. mai 1988,

mänguasjade ohutust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(88/378/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

tuleb kõrvaldada tõkked, mis takistavad sellise siseturu loomist, kus müüakse ainult piisavalt ohutuid tooteid; sellel eesmärgil peaks mänguasjade turustamine ja vaba liikumine olema reguleeritud ühtsete eeskirjadega, mis põhinevad tarbijate tervise ja ohutuse kaitsel, nagu on sätestatud nõukogu 23. juuni 1986. aasta resolutsioonis Euroopa Majandusühenduse poliitika tulevikuorientatsioonist tarbijate huvide kaitsmise ja edendamise valdkonnas; (*)

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, (1)

selleks, et oleks kergem tõestada vastavust olulistele nõuetele, on vaja ühtlustada eelkõige mänguasjade ehitust ja koostist käsitlevad standardid Euroopa tasandil nii, et nende standarditega kooskõlas olevad mänguasjad võiks lugeda olulistele nõuetele vastavaks; need Euroopa tasandil ühtlustatud standardid on koostatud eraõiguslike asutuste poolt ning nende rakendamine peab olema vabatahtlik; sellel eesmärgil tunnustatakse Euroopa Standardikomiteed (CEN) ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteed (CENELEC) pädevate asutustena ühtlustatud standardite vastuvõtmiseks vastavalt 13. novembril 1984 allkirjutatud üldjuhistele koostöö kohta komisjoni ja nende kahe asutuse vahel; käesolevas direktiivis loetakse ühtlustatud standardiks tehnilist spetsifikatsiooni (Euroopa standard või ühtlustamisdokument), mille on vastu võtnud üks neist kahest asutusest või mõlemad asutused komisjoni volitusel vastavalt nõukogu 28. märtsi 1983. aasta direktiivile 83/189/EMÜ, millega kehtestatakse tehniliste standardite ja normide kohta käiva teabe esitamise kord, (2) viimati muudetud Hispaania ja Portugali ühinemisaktiga, ning üldjuhiste alusel;

koostöös Euroopa Parlamendiga, (2)

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust (3)

ning arvestades, et:

erinevates liikmesriikides mänguasjade ohutusnõudeid reguleerivad õigus- ja haldusnormid erinevad nii oma ulatuselt kui ka sisult; sellised erinevused võivad siseturul põhjustada kaubandustõkkeid ja ebavõrdseid konkurentsitingimusi, ilma et ühisturu tarbijad ja eriti lapsed oleksid tõhusalt kaitstud ohu eest, mida kujutavad endast asjaomased tooted;

kooskõlas nõukogu 7. mai 1985. aasta resolutsiooniga uue lähenemisviisi kohta tehnilisele ühtlustamisele ja standarditele (6) peaks saavutatav ühtlustamine seisnema oluliste ohutusnõuete kehtestamises, millele peavad vastama kõik mänguasjad, kui neid soovitakse turule viia;

(1) EÜT C 282, 8.11.1986, lk 4.

(2) EÜT C 246, 14.9.1987, lk 91 ja 9. märtsi 1988. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

(3) EÜT C 232, 31.8.1987, lk 22.

(4) EÜT C 167, 5.7.1986, lk 1.

(5) EÜT L 109, 26.4.1983, lk 8.

(6) EÜT C 136, 4.6.1985, lk 1.

mänguasjaturu suuruse ja mobiilsuse ning asjassepuutuvate toodete mitmekesisuse tõttu tuleks käesoleva direktiivi reguleerimisala kindlaks määrata mõiste "mänguasi" piisavalt ulatusliku määratluse põhjal; sellest hoolimata tuleb rõhutada, et käesolevas direktiivis ei käsitata mõningaid tooteid mänguasjadena, kuna nad kas ei ole tegelikult lastele mõeldud või nõuavad järelevalvet või erilisi kasutustingimusi;

turuleviidavad mänguasjad ei tohiks kahjustada nende kasutajate või kolmandate isikute ohutust ja/või tervist; mänguasjade ohutusnõuded peaksid olema kindlaks määratud seoses toote otstarbe kriteeriumiga, kuid arvesse tuleks võtta ka kõiki võimalikke kasutusviise, pidades silmas laste tavapärasest käitumist, kes üldiselt ei ole sama ettevaatlikud kui keskmine täiskasvanud kasutaja;

mänguasja turustamisel tuleb arvesse võtta mänguasja ohutusnõudeid, pidades silmas vajadust tagada vastavus sellele standardile mänguasja kogu ettenähtava ja normaalse kasutusaja jooksul;

on tõenäoline, et vastavus olulistele nõuetele tagab tarbijate tervise ja ohutuse kaitse; kõik turuleviidavad mänguasjad peavad vastama nendele nõuetele ning kui nad nendele nõuetele vastavad, ei tohi nende vaba liikumist takistada;

mänguasjad loetakse neile olulistele nõuetele vastavaks, kui nad vastavad ühtlustatud standarditele, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Ühenduste Teatajas*;

mänguasjad, mis vastavad volitatud asutuse poolt kinnitatud tüübile, võib lugeda ka olulistele nõuetele vastavaks; sellise vastavuse tõendamiseks tuleb neile kinnitada Euroopa vastavusmärk;

tuleb kehtestada sertifitseerimismenetlus, et määrata kindlaks, mil viisil siseriiklikud volitatud asutused peavad andma tüübikinnituse mänguasjamudelitele, mis ei ole vastavuses standarditega, ning väljastama tüübitunnistused nendele ja standarditega vastavuses olevatele mänguasjadele, mille mudelid on neile tüübikinnituseks esitatud;

liikmesriikidele, komisjonile ning kõikidele volitatud asutustele tuleb sertifitseerimis- ja uurimismenetluste eri etappidel anda piisavalt informatsiooni;

liikmesriigid peavad nimetama mänguasjade jaoks kehtestatud süsteemi rakendamiseks asutused, mida nimetatakse "volitatud asutusteks"; nende asutuste kohta tuleb esitada piisavalt informatsiooni ning nad kõik peavad vastama vajalikele miinimumkriteeriumidele;

võib esineda juhtumeid, kus mänguasi ei vasta olulistele ohutusnõuetele; sellistel juhtumitel peab selle asjaolu kindlaks teinud liikmesriik rakendama kõik vajalikud meetmed, et kõrvaldada need tooted turult või keelata nende turuleviimine; tuleb näidata sellise otsuse põhjus ning juhul, kui põhjuseks on ühtlustatud standardite puudulikkus, tuleb need või nende osad komisjoni avaldatud loetelust välja jätta;

komisjon tagab, et kõikides valdkondades, mida hõlmavad II lisa loetletud olulised nõuded, koostatakse ühtlustatud Euroopa standardid piisava aja jooksul, et liikmesriigid saaks vastu võtta ja avaldada vajalikud sätted 1. juuliks 1989; siseriiklikud normid, mis võetakse vastu käesoleva direktiivi alusel, peaksid järelikult jõustuma 1. jaanuaril 1990;

tuleb ette näha kohane menetlus nende suhtes, kes ebaseaduslikult kinnitavad tootele vastavusmärke;

liikmesriikide pädevad asutused peavad kontrollima juba turule viidud mänguasjade ohutust;

teatavat liiki mänguasjad, mis on eriti ohtlikud või mõeldud väga väikestele lastele, tuleb varustada hoiatustega või üksikasjaliku informatsiooniga ettevaatusabinõude kohta;

komisjon peab saama regulaarset teavet volitatud asutuste tegevuse kohta käesoleva direktiivi alusel;

need, kellele käesoleva direktiivi raames vastuvõetud otsus on adresseeritud, peavad teadma selle otsuse põhjust ja olemasolevaid õiguskaitsevahendeid;

keemiliste ühendite toksilisuse ja ökotoksilisuse kontrollimise teadusliku nõuandekomitee arvamust on arvesse võetud metallühendite biosaadavusele tervisekaitsest tulenevalt kehtestatud piirnormide puhul lastele mõeldud mänguasjades,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse mänguasjadele. "Mänguasi" tähendab toodet või materjali, mis on konstrueeritud või selgelt ette nähtud alla 14-aastastele lastele mängimiseks.

2. I lisa nimetatud tooteid ei loeta käesoleva direktiivi kohaldamisel mänguasjadeks.

Artikkel 2

1. Mänguasju võib turule viia ainult siis, kui nad ei kahjusta kasutajate või kolmandate isikute ohutust ja/või tervist, kui neid kasutatakse ettenähtud või eeldataval viisil, pidades silmas laste normaalset käitumist.

2. Mänguasi peab rahuldama käesoleva direktiiviga kehtestatud ohutus- ja tervisekaitsenõudeid sellel kujul, milles see turule viiakse, arvestades selle mänguasja eeldatavat ja normaalset kasutusaega.

3. Käesolevas direktiivis hõlmab mõiste "turuleviimine" nii müüki kui ka tasuta levitamist.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid rakendavad kõiki vajalikke meetmeid, tagamaks, et mänguasju, mis ei täida II lisas sätestatud olulisi ohutusnõudeid, ei oleks võimalik turule viia.

Artikkel 4

Liikmesriigid kohustuvad mitte tõkestama oma territooriumil selliste mänguasjade turuleviimist, mis täidavad käesolevas direktiivis sätestatud nõudeid.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid eeldavad, et mänguasjad, mis on varustatud artiklis 11 sätestatud EÜ vastavusmärgiga (edaspidi "EÜ vastavusmärk"), millega tõendatakse vastavust asjakohastele siseriiklikele standarditele, millega võetakse üle ühtlustatud standardid, mille viitenumbriks on avaldatud *Euroopa Ühenduste Teatajas*, vastavad artiklis 3 osutatud olulistele nõuetele.

2. Liikmesriigid eeldavad, et mänguasjad, mille suhtes tootja ei ole rakendanud lõikes 1 osutatud standardeid või on neid rakendanud ainult osaliselt või mille jaoks selliseid standardeid ei ole olemas, vastavad artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele, kui pärast EMÜ vastavustunnistuse kättesaamist on nad EÜ vastavusmärgi kinnitamiseks tunnistanud vastavaks kinnitatud tüübile.

Artikkel 6

1. Kui liikmesriik või komisjon leiab, et artikli 5 lõikes 1 osutatud ühtlustatud standardid ei vasta täielikult artiklis 3 osutatud olulistele nõuetele, suunab komisjon või asjaomane liikmesriik küsimuse direktiiviga 83/189/EMÜ moodustatud komiteele (edaspidi "komitee"), esitades suunamise põhjused. Komitee teeb oma arvamuse teatavaks kõige kiiremas korras.

Pärast komitee arvamuse kättesaamist teatab komisjon liikmesriikidele, kas asjaomased standardid tervikuna või osaliselt tuleb artikli 5 lõike 1 kohaselt avaldatud standardite hulgast välja jätta või mitte.

2. Komisjon informeerib asjaomast Euroopa standardiorganisatsiooni ning vajaduse korral väljastab uue standardikirjelduse.

Artikkel 7

1. Kui liikmesriik tuvastab, et EÜ vastavusmärki kandvad mänguasjad, mida kasutatakse nõuetekohaselt või kooskõlas artikliga 2, võivad tõenäoliselt kahjustada tarbijate ja/või kolmandate isikute ohutust ja/või tervist, rakendab ta kõiki kohaseid meetmeid selliste toodete eemaldamiseks turult või nende turuleviimise keelustamiseks või piiramiseks. Liikmesriik informeerib sellisest meetmest koheselt komisjoni ja teatab sellise otsuse põhjused, eelkõige selle, kas mittevastavus on tingitud:

a) artiklis 3 osutatud oluliste nõuete täitmatajätmisest, kui mänguasi ei vasta artikli 5 lõikes 1 osutatud standarditele;

b) artikli 5 lõikes 1 osutatud standardite ebaõigest kohaldamisest;

c) artikli 5 lõikes 1 osutatud standardite puudulikkusest.

2. Komisjon alustab asjaosalistega konsultatsioone võimalikult ruttu. Kui komisjon leiab pärast selliseid konsultatsioone, et lõikes 1 osutatud meede on põhjendatud, informeerib ta sellest koheselt meetmeid võtnud liikmesriiki ja teisi liikmesriike. Kui lõikes 1 osutatud otsus on tingitud standardite puudulikkusest, esitab komisjon pärast asjaosalistega nõupidamist küsimuse komiteele kahe kuu jooksul, kui meetmeid võtnud liikmesriik kavatses nende meetmete kohaldamist jätkata, ja algatab seejärel artiklis 6 osutatud menetluse.

3. Kui EÜ vastavusmärki kannab nõuetele mittevastav mänguasi, võtab pädev liikmesriik kohaseid meetmeid ja informeerib komisjoni, kes omakorda informeerib teisi liikmesriike.

4. Komisjon tagab, et liikmesriikidele teatatakse selle menetluse kulgemisest ja tulemusest.

Artikkel 8

1. a) Artikli 5 lõikes 1 osutatud ühtlustatud standardite kohaselt valmistatud mänguasjadele peab tootja enne turuleviimist kinnitama EÜ vastavusmärgi, millega tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja kinnitab, et mänguasjad vastavad kõnealustele standarditele;

b) tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja kohustub säilitama ja inspekteerimiseks kättesaadavaks tegema järgmise informatsiooni:

— meetmete kirjelduse (näiteks katsearuande või tehnilise toimiku kasutamine), mille abil tootja garanteerib, et tema toodang vastab artikli 5 lõikes 1 osutatud standarditele ning vajaduse korral: volitatud asutuse koostatud EÜ tüübitunnistuse; tootja poolt volitatud asutusele esitatud dokumentide koopiad; meetmete kirjelduse, mille abil tootja garanteerib vastavuse kinnitatud tüübile;

— tootmis- ja ladustamiskohtade aadressid,

— üksikasjaliku informatsiooni tootekavandi ja tootmisprotsessi kohta.

Kui ei valmistaja ega tema volitatud esindaja ei asu ühenduses, on eespool nimetatud informatsiooni säilitamine selle isiku ülesanne, kes asjaomase mänguasja ühenduses turule viib.

2. a) Mänguasjadele, mis osaliselt või tervikuna ei vasta artikli 5 lõikes 1 osutatud ühtlustatud standarditele, tuleb enne turuleviimist kinnitada EÜ vastavusmärk, millega tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja kinnitab, et asjaomane mänguasi vastab artiklis 10 sätestatud menetluse kohase tüübihindamise läbinud tüübile, mille volitatud asutus on tunnistanud artiklis 3 osutatud olulistele nõuetele vastavaks;

b) tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja kohustub säilitama ja inspekteerimiseks kättesaadavaks tegema järgmise informatsiooni:

— tootmisprotsessi üksikasjaliku kirjelduse,

— meetmete kirjelduse (näiteks katsearuande või tehnilise toimiku kasutamine), millega tootja garanteerib vastavuse kinnitatud tüübile,

— tootmis- ja ladustamiskohtade aadressid,

— tootja poolt kooskõlas artikli 10 lõikega 2 volitatud asutusele esitatud dokumentide koopiad,

— näidise tüübitunnistuse või selle tõestatud koopia.

Kui ei valmistaja ega tema volitatud esindaja ei asu ühenduses, on eespool nimetatud informatsiooni säilita-

mine selle isiku ülesanne, kes asjaomase mänguasja ühenduses turule viib.

3. Kui lõike 1 punktis b ja lõike 2 punktis b sätestatud kohustusi ei täideta, võtab pädev liikmesriik kohaseid meetmeid, et garanteerida nende kohustuste täitmine.

Kui on ilmne, et tegemist on kohustuste täitmatajätmisega, võib pädev liikmesriik nõuda eelkõige, et tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja teostaks nõutava ajavahemiku jooksul oma kulul katse eesmärgiga kontrollida vastavust ühtlustatud standarditele ja olulistele ohutusnõuetele.

Artikkel 9

1. Miinimumkriteeriumid, mida liikmesriigid peavad täitma, et määrata käesolevas direktiivis osutatud volitatud asutused, on esitatud III lisas.

2. Iga liikmesriik teatab komisjonile volitatud asutustest, mille ülesandeks on teha artikli 8 lõikes 2 ja artiklis 10 osutatud EÜ tüübihindamist. Komisjon avaldab nende asutuste loetelu koos neile antud tunnuskoodidega teadmiseks *Euroopa Ühenduste Teatajas* ja vastutab selle loetelu ajakohastamise eest.

3. Liikmesriik, mis on määranud volitatud asutuse, võib selle volituse tühistada, kui ta tuvastab, et see asutus ei vasta enam III lisas esitatud kriteeriumidele. Ta teatab sellest viivitamata komisjonile.

Artikkel 10

1. EÜ tüübihindamine on menetlus, millega volitatud asutus teeb kindlaks ja kinnitab, et mänguasjamudel vastab artiklis 3 osutatud olulistele nõuetele.

2. EÜ tüübihindamise taotluse esitab volitatud asutusele tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja.

Taotlus peab sisaldama:

— mänguasja kirjelduse,

— tootja või tema ühenduses asuva(te) volitatud esindaja(te) nime ja aadressi ning mänguasja valmistamiskoha,

— põhjalikud andmed tootmisprotsessi ja tootekavandi kohta; sellele tuleb lisada toodetava mänguasja mudel.

3. Volitatud asutus viib läbi EÜ tüübihindamise järgmise kirjelduse kohaselt:

— uurib taotleja esitatud dokumente ja teeb kindlaks, kas need on nõuetekohased,

— kontrollib artikli 2 kohaselt, et mänguasi ei kahjustaks tarbija ohutust ja/või tervist,

— viib läbi asjakohased uuringud ja katsed, kasutades võimaluste piires artikli 5 lõikes 1 osutatud ühtlustatud standardeid, eesmärgiga kontrollida, kas mudel vastab artiklis 3 osutatud olulistele nõuetele,

— võib nõuda täiendavaid mudelinäidiseid.

4. Kui mudel vastab artiklis 3 osutatud olulistele nõuetele, koostab volitatud asutus EÜ tüübihindamistunnistuse ja see tehakse taotlejale teatavaks. Kõnealusel tunnistuses näidatakse tüübihindamise lõppjärelused, esitatakse sellega kaasnevad tingimused ja sellele lisatakse tüübikinnituse saanud mänguasia kirjeldus ja joonised.

Komisjon, teised volitatud asutused ja teised liikmesriigid võivad taotleda ja saada tunnistuse koopia ja põhjendatud soovi korral tootekavandi ja tootmisinformatsiooni ning tehtud uuringute ja katsete protokollide koopiaid.

5. Volitatud asutus, kes keeldub väljastamast EÜ tüübikinnitustunnistust, teavitab sellest tüübikinnituse andnud liikmesriiki ja komisjoni, teatades ühtlasi keeldumise põhjuse.

Artikkel 11

1. Artiklites 5, 7 ja 8 osutatud EÜ vastavusmärk ning tootja või tema ühenduses asuva volitatud esindaja või ühendusesse importija nimi ja/või ärinimi ja/või kaubamärk ja aadress kinnitatakse tavaliselt kas mänguasjale või pakendile nii, et ta oleks nähtav, hõlpsasti loetav ja kustutamatu. Väikeste mänguasjade ja väikestest osadest koosnevate mänguasjade puhul võib need andmed kinnitada samal viisil pakendile, etiketile või tootelehele. Kui see informatsioon ei ole kinnitatud mänguasjale, tuleb tarbija tähelepanu juhtida sellise informatsiooni säilitamise vajadusele.

2. EÜ vastavusmärk koosneb sümbolist "CE".

3. Keelatud on kinnitada mänguasjadele märke või tähiseid, mida võib tõenäoliselt segi ajada EÜ vastavusmärgiga.

4. Lõikes 1 osutatud andmeid võib lühendada, kui selline lühendus võimaldab tootjat, tema volitatud esindajat või ühendusse importijat identifitseerida.

5. IV lisas on sätestatud hoiatused ja kasutamisel vajalikud ohutusnõuded, mis tuleb teatavatele mänguasjadele lisada. Liikmesriigid võivad nõuda, et mänguasia turuleviimisel need hoiatused ja ohutusnõuded või mõned nendest koos lõikes 4 osutatud informatsiooniga esitataks nende riigikeeles või -keeltes.

Artikkel 12

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et nende turul olevaid mänguasia kontrollitakse pisteliselt, et veenduda nende vastavuses käesoleva direktiivi nõuetele.

Kontrolli teostav organ:

— saab taotluse korral juurdepääsu tootmis- ja ladustamiskohale ning artikli 8 lõike 1 punktis b ja lõike 2 punktis b osutatud informatsioonile,

— võib nõuda, et tootja, tema ühenduses asuv volitatud esindaja või mänguasia turuleviimise eest vastutav ühenduses registreeritud isik esitaks artikli 8 lõike 1 punkti b ja lõike 2 punkti b sätete kohaselt informatsiooni asjaomase liikmesriigi poolt kindlaks määratud ajavahemiku jooksul,

— võib välja valida näidise ja võtta selle kaasa uurimise ja katsetamise eesmärgil.

2. Iga kolme aasta tagant esitavad liikmesriigid komisjonile aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

3. Liikmesriigid ja komisjon võtavad vajalikke meetmeid, tagamaks artikli 10 lõikes 4 osutatud EÜ tüübihindamisega seotud dokumendikoopiate edastamise konfidentsiaalsuse.

Artikkel 13

Liikmesriigid informeerivad komisjoni regulaarselt tegevusest, mida nende poolt volitatud asutused teevad käesolevat direktiivi järgides, et komisjon võiks veenduda, et kontrollimenetlust rakendatakse nõuetekohaselt ja ilma diskrimineerimata.

Artikkel 14

Iga otsus, mis tehakse kooskõlas käesoleva direktiiviga ja mis sisaldab piiranguid mänguasjade turuleviimisele, peab ära näitama täpsed põhjused, mille alusel selline otsus tehti. See tehakse asjaosalisele teatavaks kõige kiiremas korras ning samaaegselt informeeritakse teda ka õiguskaitsvahenditest, mis asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt on tema käsutuses, ning selliste õiguskaitsvahendite rakendamise tähtaegadest.

Artikkel 15

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid 30. juuniks 1989. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid õigusnorme alates 1. jaanuarist 1990.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 16

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 13. mai 1988

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BANGEMAN

I LISA

TOOTED, MIDA KÄESOLEVA DIREKTIIVI KOHALDAMISEL EI LOETA MÄNGUASJADEKS

(artikli 1 lõige 1)

1. Jõuluehted
2. Vähendatud mudelid täiskasvanud kollektsionääridele
3. Varustus, mida kasutatakse kollektiivselt mänguväljakutel
4. Spordivahendid
5. Sukeldumisvarustus kasutamiseks sügavas vees
6. Rahvariides nukud, dekoratiivnukud ja muud samalaadsed tooted täiskasvanud kollektsionääridele
7. "Professionaalsed" nukud, mis on seatud üles avalikesse kohtadesse (ostukeskused, jaamad jne)
8. Rohkem kui 500osalised mosaiikpildid või ilma pildita mängud, mis on mõeldud spetsialistidele
9. Õhupüssid ja -püstolid
10. Ilutulestik, sealhulgas löökkapslid⁽¹⁾
11. Kadad, katapuldid jms heiteseadmed
12. Metallotstega viskenoolte komplektid
13. Elektriühjud, -triikraud jm funktsionaalsed tooted, mis töötavad nimipingel üle 24 V
14. Tooted, mis sisaldavad küttekeha ning mis on ette nähtud kasutamiseks täiskasvanu järelevalve all õppetöö käigus
15. Sisepõlemismootoriga sõidukid
16. Mängu-auruvedurid
17. Sport- või maanteejalgrattad
18. Videomängud, mida võib ühendada videoekraaniga ning mis töötavad nimipingel üle 24 V
19. Beebilutid
20. Tõeliste tulirelvade täpsed koopiad
21. Laste moeetted

(¹) Välja arvatud löökkapslid, mis on spetsiaalselt konstrueeritud kasutamiseks mänguasjades, ilma et see piiraks teatavates liikmesriikides juba jõus olevate rangemate nõuete kohaldamist.

II LISA

MÄNGUASJADE OLULISED OHUTUSNÕUDED

I. ÜLDPÕHIMÕTTED

1. Kooskõlas käesoleva direktiivi artiklis 2 esitatud nõuetega tuleb mänguasjade kasutajaid ning kolmandaid isikuid kaitsta tervisekahjustuste ja füüsilise vigastuse ohu eest mänguasjade kasutamisel eesmärgipäraselt või ettenähtaval viisil, arvestades laste normaalset käitumist. Sellisteks ohtudeks on:
  - a) ohud, mis tulenevad mänguasja disainist, konstruktsioonist või koostisest;
  - b) ohud, mis esinevad mänguasjade kasutamisel ja mida ei ole võimalik täielikult kõrvaldada mänguasja konstruktsiooni ja koostuse muutmiseks ilma, et muutuks mänguasja funktsioon või mänguasi kaotaks oma põhitunnused.
2. a) Mänguasja kasutamisel esineda võiva ohu määr peab olema võrdeline kasutajate ja vajaduse korral nende järelevaatajate võimega sellega toime tulla. See puudutab eriti mänguasju, mis oma funktsiooni, mõõtmete ja laadi poolest on mõeldud kasutamiseks alla 36 kuu vanustele lastele.
  - b) Selle põhimõtte järgimiseks tuleb vajaduse korral täpsustada mänguasja kasutaja minimaalne vanus ja/või vajadus tagada, et seda kasutatakse ainult täiskasvanu järelevalve all.
3. Mänguasjadel ja/või nende pakendil olevad etiketid ning nendele lisatud kasutusjuhised peavad juhtima kasutaja või järelevaataja tähelepanu täielikult ja tõhusalt ohtudele, mis kaasnevad nende kasutamisega, ning selliste ohtude ärahoidmise viisidele.

II. ERILISED OHUD

1. Füüsilised ja mehaanilised omadused

- a) Mänguasjad ja nende osad ning fikseeritavate mänguasjade puhul nende kinnituskonstruktsioonid peavad olema nõuetekohase mehaanilise tugevusega ja vajaduse korral stabiilsusega, et välja kannatada nende kasutamise ajal mõjuvaid jõude ilma purunemata või deformeerumata, mis võib põhjustada füüsilise vigastuse.
- b) Mänguasjade juurdepääsetavad servad, väljaulatuvad osad, nõõrid, juhtmed ja kinnitid peavad olema kavandatud ja konstrueeritud nii, et füüsilise vigastuse oht nende puudutamise korral oleks minimaalne.
- c) Mänguasjad tuleb kavandada ja konstrueerida nii, et füüsilise vigastuse oht nende osade liikumise korral oleks minimaalne.
- d) Mänguasjad ja nende osad ning kõik mänguasjade eemaldatavad osad, mis on selgelt ette nähtud alla 36 kuu vanustele lastele, peavad olema selliste mõõtmetega, et neid ei oleks võimalik alla neelata ja/või sisse hingata.
- e) Mänguasjad, nende osad ja nende jaemüügipakend ei tohi põhjustada kägistamis- ega lämbumisohtu.
- f) Mänguasjad, mis on ette nähtud kasutamiseks madalas vees ning mis võivad last vee peal kanda või toetada, peavad olema kavandatud ja konstrueeritud nii, et ujuvuse halvenemise ja lapsele osutatava toe vähenemise oht oleks minimaalne.
- g) Mänguasjadel, mille sisse on võimalik minna ning mis niiviisi moodustavad seesviibija jaoks suletud ruumi, peab olema väljapääs, mida saab seestpoolt hõlpsasti avada.
- h) Mänguasjad, mille abil nende kasutaja võib liikuda, peavad võimaluste piires olema varustatud pidurdussüsteemiga, mis sobib seda liiki mänguasja jaoks ning vastab selle poolt tekitatavale kineetilisele energiale. Sellist süsteemi peab kasutajal olema lihtne kasutada, ilma et ta paiskuks välja ning ilma et kasutaja või kolmandad isikud võiks saada füüsiliselt vigastada.
- i) Väljapaiskuvate esemete kuju ja koostis ning nende poolt tekitatav kineetiline energia nende väljatulistamisel selleks otstarbeks konstrueeritud mänguasjast peavad olema sellised, et arvestades mänguasja laadi, ei too need kaasa põhjendamatu füüsiliste vigastuste ohtu kasutajale ega kolmandatele isikutele.

- j) Mänguasjad, mis sisaldavad küttekeha, peavad olema konstrueeritud nii, et oleks tagatud, et:
- ühegi juurdepääsetava pinna maksimaalne temperatuur ei põhjustaks kokkupuutel põletust,
  - mänguasjades sisalduvad vedelikud ja gaasid ei kuumeneks sellise temperatuuri või rõhuni, mille puhul nende väljapaiskumine mänguasjast (välja arvatud mänguasja õigeks toimimiseks vajalikul põhjusel) põhjustaks põletusi ega muid füüsilisi vigastusi.

2. Süttivus

- a) Mänguasjad ei tohi kujutada endast ohtlikku süttivat elementi lapse keskkonnas. Seetõttu peavad nad koosnema materjalidest, mis:
1. ei põle otsesel kokkupuutel tulega, sädemega ega teiste potentsiaalsete tuleallikatega; või
  2. ei sütti kergesti (leek kustub kohe pärast tuleallika mõju lakkamist); või
  3. isegi kui nad süttivad, põlevad nad aeglaselt ja leek levib aeglaselt; või
  4. olenemata mänguasja keemilisest koostisest, on töödeldud eesmärgiga aeglustada põlemisprotsessi.
- Sellised põlevad materjalid ei tohi põhjustada teiste mänguasjas kasutatud materjalide süttimise ohtu.
- b) Mänguasjad, mis oma toimimiseks sisaldavad ohtlikke aineid või valmistisi nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ⁽¹⁾ tähenduses, eriti materjalid ja seadmed keemiakatseteks, mudeli kokkupanekuks, plasti või keraamika vormimiseks, emailimiseks, fotograafiaks või samalaadseteks tegevusteks, ei tohi sisaldada aineid või valmistisi, mis võivad süttida mittesüttivate lenduvate komponentide lendumisel.
- c) Mänguasjad ei tohi plahvatada ega sisaldada elemente või aineid, mis võivad plahvatada, kui neid kasutatakse direktiivi artikli 2 lõikes 1 kirjeldatud viisil. Seda sätet ei kohaldata mängu-löökkapslite suhtes, mille puhul tuleb juhinduda I lisa punktis 10 ja selle juurde kuuluvus joonealusel märkuses sätestatust.
- d) Mänguasjad ja eriti keemilised mängud ja mänguasjad ei tohi sisaldada aineid või valmistisi, mis:
- segamisel võivad plahvatada:
    - keemilise reaktsiooni või soojenemise tulemusena,
    - oksüdeerivate ainetega segamise tulemusena,
  - sisaldavad lenduvaid komponente, mis süttivad õhus ja võivad moodustada süttiva või plahvatava auru/õhu segu.

3. Keemilised omadused

1. Mänguasjad tuleb kavandada ja konstrueerida nii, et kui neid kasutatakse direktiivi artikli 2 lõikes 1 näidatud viisil, ei põhjustaks nad ohtu tervisele ega füüsilise vigastuse ohtu allaneelamisel, sissehingamisel või naha, limaskestade või silmadega kokkupuutumisel.

Nad peavad igal juhul olema vastavuses ühenduse asjakohaste õigusaktidega, mis käsitlevad teatavaid tootekategooriaid või teatud ohtlike ainete ja valmististe keelamist, kasutamise piiramist või märgistamist.
2. Eriti ei tohi mänguasjade kasutamisest tulenev biosaadavus laste tervise huvides ületada järgmisi päevaseid piirnorme:
  - 0,2 µg: antimon,
  - 0,1 µg: arseen,
  - 25,0 µg: baarium,
  - 0,6 µg: kaadmium,
  - 0,3 µg: kroom,
  - 0,7 µg: tina,
  - 0,5 µg: elavhõbe,
  - 5,0 µg: seleen,

⁽¹⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1/67.

või muid väärtusi, mis teaduslike tõendite alusel ühenduse õigusaktidega nende või muude ainete jaoks võidakse kehtestada.

Nende ainete biosaadavuse all mõistetakse toksikoloogiliselt olulist lahustuvat ekstrakti.

3. Mänguasjad ei tohi sisaldada ohtlikke aineid ega valmistisi direktiivide 67/548/EMÜ ja 88/379/EMÜ⁽¹⁾ tähenduses kogustes, mis võivad kahjustada neid kasutavate laste tervist. Igal juhul on rangelt keelatud lisada mänguasjale ohtlikke aineid või valmistisi, kui need on ette nähtud mänguasja kasutamisel sellistena kasutamiseks.

Kui teatavate mänguasjade toimimiseks on hädavajalik piiratud arv aineid või valmistisi, eriti keemiakatseteks vajalike materjalide ja seadmete, mudelite kokkupaneku, plasti või keraamika vormimise, emailimise, fotograafia või muude samalaadsete tegevuste puhul, on nende kasutamine lubatud teatud maksimaalse kontsentratsioonitasemini, mis määratakse iga aine või valmistise jaoks kindlaks Euroopa Standardikomiteele (CEN) antud mandaadiga direktiiviga 83/189/EMÜ moodustatud komitee menetlusel tingimusel, et lubatavad ained ja valmistised vastavad märgistamise osas ühenduse klassifikatsioonireeglitele, ilma et see piiraks IV lisa punkti 4 kohaldamist.

4. Elektrilised omadused

- a) Elektrimänguasjade toiteallika nimipinge ei tohi ületada 24 volti ja pinge mänguasja üheski osas ei tohi ületada 24 volti.
- b) Mänguasjade osad, mis on kontaktis või võivad sattuda kontakti vooluallikaga, mis võib põhjustada elektrilöögi, ning nende juhtmed ja muud voolu juhtivad osad, mille kaudu toide viiakse nende osadeni, peavad olema nõuetekohaselt isoleeritud ja mehaaniliselt kaitstud, et hoida ära elektrilöögi ohtu.
- c) Elektrilised mänguasjad peavad olema kavandatud ja konstrueeritud nii, et oleks tagatud, et ühegi vahetult juurdepääsetava pinna maksimaalne temperatuur ei ole nii kõrge, et tekitada puudutuse korral põletusi.

5. Hügieen

Mänguasjad peavad olema kavandatud ja konstrueeritud nii, et nad vastaksid hügieeni- ja puhtusenõuetele, et vältida nakatumise, haigestumise ja saastumise ohtu.

6. Radioaktiivsus

Mänguasjad ei tohi sisaldada radioaktiivseid elemente või aineid sellisel kujul või proportsioonis, mis võib tõenäoliselt kahjustada lapse tervist. Kohaldatakse nõukogu direktiivi 80/836/Euratom.⁽²⁾

⁽¹⁾ EÜT L 187, 16.7.1988, lk 14.

⁽²⁾ EÜT L 246, 17.9.1980, lk 1.

III LISA

TINGIMUSED, MILLELE VOLITATUD ASUTUSED PEAVAD VASTAMA

(artikli 9 lõige 1)

Liikmesriikide poolt määratud asutused peavad vastama järgmistele miinimumtingimustele:

1. töötajad ning vajalikud vahendid ja vajalik varustus on olemas;
2. töötajad on tehniliselt pädevad ja erialaselt sõltumatud;
3. tehnilised ja muud töötajad on käesoleva direktiiviga ettenähtud katsete tegemisel, aruannete koostamisel, tõendite väljastamisel ja järelevalveülesannete täitmisel sõltumatud kõikidest ringkondadest, rühmadest või isikutest, kes on mänguasjadega seotud otse või kaude;
4. töötajad hoiavad ametisaladusi;
5. on olemas tsiviilvastutuskindlustus, välja arvatud juhul, kui vastutus lasub siseriiklike õigusnormide kohaselt riigil.

Liikmesriikide pädevad asutused vaatavad korrapäraselt järele, kas punktides 1 ja 2 sätestatud tingimused on täidetud.

IV LISA

Hoiatus- ja ettevaatusmärgistus mänguasjade kasutamisel**(artikli 11 lõige 5)**

Mänguasjadele peavad olema lisatud nõuetekohased selgelt loetavad hoiatused, et vähendada mänguasja kasutamisega kaasnevaid ohte, nagu on kirjeldatud olulistest nõuetes, ja iseäranis:

1. Mänguasjad mitte alla 36 kuu vanustele lastele

Mänguasjad, mis võivad osutada ohtlikuks alla 36 kuu vanustele lastele, peavad kandma näiteks niisugust hoiatust: "Ei sobi alla 36 kuu vanustele lastele" või "Ei sobi alla 3 aasta vanustele lastele" koos sellise piirangu vajaduse tinginud põhjuste lühikese kirjeldusega (võib olla ka kasutusjuhises).

Seda sätet ei kohaldata mänguasjade suhtes, mis oma otstarbe, mõõtmete, laadi või omaduste tõttu või muudel põhjustel ilmselt ei sobi alla 36 kuu vanustele lastele.

2. Lüümäed, rippkiiged ja -rõngad, trapetsid, köied jms mänguasjad, mis on kinnitatud rõhtlati külge

Sellele mänguasjadele tuleb lisada juhised, kus juhitakse tähelepanu vajadusele teatud ajavahemike tagant kontrollida ja hooldada põhiosasid (riputus- ja kinnituskonstruksioonid jne) ning rõhutatakse, et vastasel juhul võivad need mänguasjad maha kukkuda või ümber minna.

Juhised tuleb anda ka selle kohta, kuidas mänguasja õigesti kokku panna, näidates need osad, mis võivad kujutada endast ohtu juhul, kui neid õigesti kokku ei panda.

3. Funktsionaalsed mänguasjad

Funktsionaalsetele mänguasjadele või nende pakendile tuleb kanda märgistus: "Hoiatus: kasutada täiskasvanu otsese järelevalve all".

Lisaks sellele peab nendele mänguasjadele lisama juhendi, kus on näidatud tööjuhised ning kasutaja ohutusnõuded koos hoiatusega, et nende ohutusnõuete eiramine võib seada kasutaja ohtu (oht tuleb täpsustada), mis tavaliselt esineb sellise seadme või toote puhul, mille mudelit või imitatsiooni mänguasi endast kujutab. Samuti tuleb näidata, et sellist mänguasja tuleb hoida väikelastele kättesaamatus kohas.

"Funktsionaalsete mänguasjade" all mõistetakse mänguasju, mida kasutatakse samal moel nagu täiskasvanutele mõeldud seadmeid ning mis sageli kujutavad endast nende seadmete vähendatud mõõtmetega mudeleid.

4. Mänguasjad, mis sisaldavad ohtlikke aineid või valmistisi. Keemilised mänguasjad

a) Ilma et see piiraks ohtlike ainete ja valmististe klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate ühenduse direktiivide sätete kohaldamist, peavad ohtlikke aineid või valmistisi sisaldavate mänguasjade kasutusjuhised sisaldama hoiatust nende ainete või valmististe ohtliku iseloomu kohta ja nendes tuleb ära näidata ohutusnõuded, mida kasutaja peab täitma, et vältida neist tulenevat ohtu, mis täpsustatakse vastavalt mänguasja laadile. Seda liiki mänguasjade kasutamisest tuleneva raske õnnetuste korral antav esmaabi peab samuti olema ära näidatud. Samuti tuleb nimetada, et selliseid mänguasju tuleb hoida väikelastele kättesaamatus kohas.

b) Lisaks punktis a) nimetatud nõuetele tuleb keemiliste mänguasjade pakendile kanda järgmine märgistus: "Hoiatus: mitte alla... (!) aasta vanustele lastele. Kasutada ainult täiskasvanu järelevalve all."

Keemilisteks mänguasjadeks loetakse eelkõige järgmist liiki mänguasjad: keemiakomplektid, plastist valuvormid, miniatuursed keraamika-, emailimis- või fotograafialaborid ning samalaadsed mänguasjad.

(!) Täpse vanuse otsustab tootja.

5. Lasteuisud ja rulad

Kui neid tooteid pakutakse müügiks mänguasjadena, peavad nad kandma järgmist märgistust: "Hoiatus: soovitatakse kanda kaitsevarustust."

Lisaks sellele peab kasutusjuhises olema meeldetuletus, et mänguasja peab kasutama ettevaatlikult, kuna see nõuab suurt oskust, et vältida kukkumist või kokkupõrkeid, mis võivad vigastada kasutajat või kolmandaid isikuid. Tuleb viidata ka soovitavale kaitsevarustusele (kiivrid, kindad, põlvekaitset, küünarnukikaitset jne).

6. Veemänguasjad

Mänguasjad, mis on ette nähtud kasutamiseks vees II lisa II jao punkti 1 alapunkti f tähenduses, peavad kandma hoiatust vastavalt CEN ettekirjutusele standardi EN/71 1. ja 2. osa kohandamise kohta:

"Hoiatus! Kasutada ainult täiskasvanu järelevalve all vees, kus laps ulatub jalgadega põhja."
